

Покищо Левіч з дружиною зупинилися у Відні, а потім планують переїхати до сина Євгена, який живе з родиною в Ізраїлі. Позитивне поладження справи візиту Левіча наступило через напередодні торговельної конференції в Москві між представниками СРСР та Союзу і З'єднаних Штатів Америки та приїзду до СРСР секретаря

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07310.

РЕДАГУЄ КОДЕПІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):

Любов Колесенко, Володимир Левченко, Зоя Синица (тепер виконуючий обов'язки голови Кодекії), Василь Тершаковець і Євген В. Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1978.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.50, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСоюзу 65% від. За кошти запису адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Невідрадна ситуація

Недавнє повідомлення Департаменту торгівлі, що в жовтні цього року міжнародний торговельний дефіцит ЗСА вносив 2,13 мільярда доларів, тобто імпорти перевищали експорти на згадану суму, затримувало урядових економістів, як теж спеціалістів у приватному секторі. Вони затурбовані не тільки тим, що така велика сума грошей виплила з Америки протягом одного місяця, але також фактом, що це вже 29-й місяць підряд, що ЗСА мають торговельний дефіцит.

Затривоження економістів оправдане також тому, що жовтнева статистика може спричинитися до дальшого підкопання довіри до фінансової та загальної економічної стабільності ЗСА. Зразу після оприлюднення звіту Департаменту торгівлі вартість американського долара знову впала на світових ринках і якщо в наступних місяцях Америка далі матиме високі торговельні дефіцити, то можна передбачувати поважні економічні проблеми, і то не тільки для Америки, але для цілого світового союзу. Зростає побоювання, що постійні торговельні дефіцити ЗСА можуть спричинити тих американських законодавців і впливових підприємців, які вимагають, щоб уряд встановив високі мита на всі імпортовані продукти. Вищі мита не тільки значно підвищать ціни закордонних продуктів в Америці, але також можуть спричинити те, що інші держави у відплату піднесуть свої мита, що мало б дуже відчутний вплив на економічну ситуацію вільного світу, який щойно частинно вийшов з поважної економічної рецесії.

Речники Білого Дому і Департаменту торгівлі правильно вказують, що жовтневий торговельний дефіцит до великої міри спричинений тим, що Америка продовжує імпортувати велику кількість нафтової ролі, а також гострим зменшенням в експорті харчів, хімічних продуктів і золота. До цього долучається факт, що ряд союзників ЗСА, зокрема Японія та Західна Німеччина, застосовують подвійне мірою в торгівлі з Америкою, бо вимагають, щоб Вашингтон не підвищував мит на їхні продукти, але в той самий час встановлюють різні перешкоди для продажу американських продуктів у їхніх країнах.

Як підкреслюють спеціалісти, Америка не спроможна самостійно розв'язати економічних проблем вільного світу, як теж не може зробити цього котрась інша держава, а для цього потрібно співпраці всіх демократичних країн. Зокрема треба, щоб ті держави, які протягом останніх кількох років мали надлишки у їхніх торговельних балансах, головним чином Японія та Зах. Німеччина, виконали свої обіцянки і такі збільшили свої імпорти з тих країн вільного світу, які ще вповні не позбулися економічної рецесії, як теж з держав, які постійно мають торговельні дефіцити.

Треба надіятися, що схвалена недавно Конгресом енергетична програма до якої міри спричиняться до зменшення міжнародних торговельних дефіцитів ЗСА і до скінчення вартості американського долара на світових ринках. Але треба також надіятися, що і союзники Америки зі свого боку пороблять відповідні заходи, бо для розв'язки економічних проблем демократичного табору треба співпраці всіх держав, навіть якщо б поодинокі країни мусили погодитися на дещо невигідні для них компроміси. Економічна сила цілого вільного світу — це запорука, що не послабне і оборонна військова спроможність демократичного табору в обличчя загрози з боку імперіалістичного Советського Союзу.

УКРАЇНЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Теодор Машків

П'ЯТНАДЦЯТИЛІТТЯ „УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИКА“

П'ятнадцять років тому д-р Любомир Винар, професор університету в Кент, Огайо, зважився на видання незалежного українського історичного журналу „Український історик“, що є органом Українського Історичного Товариства (УІТ).

„Український історик“ — це одиниць український історичний журнал на еміграції, речник української національної історіографії й незалежної української історичної науки й заслуговує на окрему увагу нашого громадянства.

Хоч п'ятнадцять років у порівнянні з іншими чужинськими виданнями не є аж надто довгий час, однак з уваги на специфічні емігрантські умовини, зокрема на мінімальні матеріальні засоби, „Український історик“ завдяки невиспущаній праці й енергії його основника й головного редактора, проф. Л. Винара, не тільки що втримався та поборов усі труднощі, але у відносно короткому часі став репрезентативним журналом, в якому українські, а також і чужинські історики можуть публікувати свої праці з української історії.

Дотепер УІТ видає цілий ряд монографічних праць, присвячених окремим питанням української історії, згадати б хоч праці проф. Л. Винара п. н. „Габсбурги й запорізькі козаки“ (по-англійськи), або останню монографію проф. Я. Пастернака п. н. „Ранні слов'яни в історичних археологічних та лінгвістичних дослідженнях“.

УІТ задумує видати „Історичний атлас України“, який налічує понад 40 історичних малюнків, виконаних у чотирьох барвах з відповідними коментарями. З вільністю треба згадати допоміжний комітет, до якого якого в Оттаві поглиблено бути сенатором Д. Юзик, а в Чикаго — інж. С. Куропась. До речі, на видання такого важливого історичного атласу дотепер не спромоглися навіть

у Києві. З черги УІТ приготував видання першого бібліографічного словника українських істориків і дослідників допоміжних історичних дисциплін.

Видавництва „Українського історика“ та публікація праць з української історії поза межами України є особливо важливим ший й тому, що в українській советській історіографії проходили своєрідний період неосталінізму, який позначується повною русифікацією української історичної науки. До речі, доходили слухи, що деякі партійні діячі в Україні рекомендували припинення видання „Українського історичного журналу“ (УІЖ), який є офіційним органом Інституту історії Академії Наук УРСР та Інституту історії партії при ЦК Компартії України. Покищо цього не зроблено, тому що в „капіталістичному світі“ видається „Український історик“.

З відзначенням 15-ліття „Українського історика“, редакція задумує розбудувати журнал, а тим самим пожвавити науково-видавничу діяльність. Щоб це зреалізувати — потрібно фондів. При тій нагоді варто згадати, що всі члени редакційної колегії: д-р Марко Антонович, проф. Олександр Баран, проф. Юрій Бойко, проф. Любомир Винар, проф. Богдан Винар, проф. Тарас Гунчак, д-р Олександр Домбровський, д-р Роман Клименко, проф. Теодор Машків, проф. Василь Омельченко та проф. Теодор Цюжора, працюють безінтересовно. Одинока їхня шіль — це збереження і розбудова нашого єдиного історичного журналу поза межами України.

„Український історик“ заслуговує на те, щоб українське громадянство й українські організації його підтримали й допомогли йому в дальшій розбудові єдиного, незалежного українського історичного журналу.

„Український історик“ заслуговує на те, щоб українське громадянство й українські організації його підтримали й допомогли йому в дальшій розбудові єдиного, незалежного українського історичного журналу.

НАТО відкинуло советський плян щодо зменшення збройних сил

Відень, Австрія. — Представники країн советського блоку більшу частину часу в справі зменшення збройних сил в Європі запропонували новий плян „замороження“ військових з'єднань до часу підписання договору в цій справі поміж країнами Варшавського Пакту й Північно-Атлантичного Союзу (НАТО).

Однак речник НАТО негідно відкинув цю пропозицію, тому що під сучасну пору країни советського блоку мають значну пере-

вагу над країнами НАТО в кількості воєнів.

Запропонований советським блоком плян — це тільки дещо змінений варіант з-перед чотирьох років. Згідно з новим варіантом, Советський Союз, Чехословаччина, Східна Німеччина і Польща мали б заморозити колективно, число воєнів на їхніх територіях. Таке ж колективне замороження мало б стосуватися до ЗСА, Бельгії, Великої Британії, Канади, Західної Німеччини, Голландії і Люксембургу.

Ф. Любимський

УКРАЇНСЬКЕ ШКІЛЬНИЦТВО НА ТЛІ ПРОБЛЕМ В АМЕРИКАНСЬКИХ ШКОЛАХ

У дніх від 22-го до 24-го серпня ц. р. на Другому руслі телебачення Сі-Бі-Ес відбулася дискусія на тему американського шкільництва, під проводом відомих телевізійних коментаторів Волтера Кронкайта і Чарльза Коллінгса. Чи є хтось тут, хто вчиться? („Is anyone out here learning?“).

Приводом до цієї дискусії стало опитування на тему шкільництва в штатах Колорадо і Каліфорнія, у висліді якого виявилось, що 13 відсотків американської молоді, яка кінчає середню школу, є на межі неграмотності (marginal illiterate), тобто не вміє грамотно писати, не вміє назвати хто був Шекспір, ніколи не чула прізвища Черчилль. Не дивно, що при вступі до університетів ця молодь має труднощі з прийняттям, або по першому році студії відпадає.

У дискусії брали участь батьки, вчителі, адміністратори шкіл, професори університетів і видавці книжок.

Висунуто причини, які довели до такого стану: 1. Мале зацікавлення батьків школами, 2. Слаба підготовка вчителів, 3. Брак дисципліни в школах, 4. негативний вплив телебачення, 5. вибірочними предметами.

1. Допомога батьків школам повинна проявлятися у таких напрямках: а) батьки мусять цікавитися дитиною, коли вона приїде зі школи додому. Вони повинні питати учня про перебіг навчання в школі, пошукати до машини роботами учня, а в разі потреби йому допомогти. б) Зацікавлення батьків школою може проявитися також в допомозі учителям вдержувати порядок на шкільних годинах. Ми бачили матеріял, які сиділи в задніх лавках, а під час лекцій наглядали за поведінкою учнів. в) У деяких випадках батьки учнів можуть прийти з допомогою учителям, заступаючи їх на лекції, зокрема в таких предметах, у яких батьки мають високі кваліфікації, тоді, коли вчителі здобули тільки загальне знання. Такі лекції, що їх проводили батьки, можуть бути куди цікавішими учням.

2. Це останнє затримує справу слабой підготовки вчителів до своєї професії. Деякі дискусанти прямо заявили, що колежі випускають учителів, не підготованих до праці в школах, бо вимоги навчальні в тих коледжах невисистачальні. Учителі не працюють над собою в часі виконання професійної праці. Тому потрібне доповнення кваліфікації учителів.

3. Широка дискусія велась на тему дисципліни в школах. Одні дискусанти висловлювали думку, що дисципліна в школі належить до компетенції вчителів і адміністрації школи. (Не від речі буде згадати, що вже перелік тим була дискусія в американській пресі, хто має виховувати дітей: школа чи батьки. Учителі твердили, що вони не є піклувальниками (бейбісitter), а батьки заявили, що на те послали дітей до школи, щоб їх там виховували). Вкінці адміністратори шкіл в свою чергу заявили, що якщо вони хотіли б застосувати в школах відповідні засоби до вдержування дисципліни, то будуть мати до діла з адвокатами батьків, чого вони не хочуть. А один з дискусантів, професор університету заявив прямо: „Яке суспільство, така школа“.

4. Відносно телевізії висловлено думку, що вона має і позитивне і негативне значення. Позитивне значення для виховання дитини проявляється в тому, що телебачення зближує дитину з цілим світом, а застосоване в школі, якщо є відповідна програма, стає знаменитим наочним посібником, бо дитина краще запам'ятовує образ, ніж розповідь.

Зате телебачення для дітей, що його не контролюють дома батьки — це не тільки велика втрата часу, але й вносить деструктивні елементи у психіку дитини. Як вказує статистика, діти трять пересічно три години денно на телебаченні, а батьки шасливі, що діти знайшли собі зайняття, і вони мають спокій. Іноді батьки виходять з дому, наказуючи дітям забавлятися при телебаченні. Оця втрата дорогого часу на телебачення є однією із причин низького рівня навчання в американських школах. В Америці немає звичаю залишати дитину на другий рік в цій самій класі, а додаткове вказує навчання не дає повної компенсації знання, що його дитина повинна набити протягом шкільного року.

5. Вибір предметів учнями в середній школі є також однією із причин „межової неграмотності“. Багато учнів вибирає найлегші предмети, або такі предмети, які любить, а які не дають основної загальної освіти.

Про довгі страйки вчителів в Америці, якими

Р. Михайлович

„НЕЗРОЗУМІЛА“ „ВЕСЕЛКА“

На зборах батьків і виховників або під час приватних розмов не раз доводиться чути зауваження, що, мовляв, діти мають труднощі при читанні журналу „Веселка“, бо в його текстах є чимало слів, яких вони не розуміють. Звідси й порада: хай автори пишуть, послуговуючись такими словами, що їх діти знають.

Вимога не можлива до виконання. Ніякий автор не напише і найпростішого вірша чи оповідання, якщо б йому доручено передати їх думку і зміст, користуючись, наприклад, сотнями слів. Чи зможе будівничий збудувати дім, коли йому дали всього навсього одну тисячу цегли?

Не засмо, чи всюди і завжди такі батьки дотримуються правил? І переконливі висновок від знавців дитячої літератури і виховної справи. Якщо ні, то наслідки дуже сумні: „Веселка“ без своєї внутрішньої частини, а читачі — „Веселку“. Третім потерпілим є ціла громадськість, її українське виховання молодого покоління. Отож, добро справі вимагає, щоб усім, кому слід, дати відповідь на ширшій базі, на сторінках нашої „Свободи“, яка є матір'ю „Веселки“.

Неможливо, щоб діти зразу мали готовий такий

вони забирають дітям навчальні години, не було мови.

Хочу ще згадати до яких курйозів доводив низький рівень навчання в американських школах. Батьки скаргувалися на школи, що школи не навчили дітей читати (distract) за „зловживанням в навчанні“ (malpractice in education), точніше кажучи, школи випускають учнів у такий мірі неграмотними, що вони не можуть знайти праці. Такі скарги до суду впадали у Сан Франціско на пів мільйона доларів, а в штаті Нью Йорк на п'ять мільйонів. У відповідь на те, Американська Шкільна Рада заявила, що за кожну позов учителя „професійне зловживання“ буде скарги батьків за „батьківське зловживання“. U.S. News & World Report, жовтень 17, 1977, ст. 66.

Під час дискусії показав мільярдовий підприємств шкільних підприємств, виданих дискусую, які мали б захопити дитину до науки.

На тлі висунутих проблем американського шкільництва насувається питання: „А як же виглядає мова, як національна група, з нашим українським шкільництвом, група нечисленна, група небагата, до чого й розкинута по більшості менших містах Америки“?

Наше шкільництво складається із трьох віток: української католицької шкільної школи, при церкві 8-ми і 12-ти клас, які діють в системі американського католицького шкільництва, української одноступінної школи „Релігії і Українства“ при православних церквах, які діють в системі Православної Шкільної Ради і одноступінні українські школи українства, організовані різними нашими установами, які діють в системі Шкільної Ради УКА. Всі одноступінні школи є 8, 10, 11 і 12 класові.

(Продовження буде)

великий мовний запас, щоб розуміти кожне слово вірша, оповідання чи казки, надрукованих у дитячій журналі. Це стосується не тільки до наших дітей на переселеннях, але взагалі до дітей цілого світу. І не ніяка трагедія. Власне, завданням дитячої літератури є, між іншим, ознайомлювати юних читачів з новими, незнайомими їм діями, словами і висловами, поповнювати їх мовний запас, збагачувати вміння правильно висловлювати думку. Треба тільки читати і читати. Значення незнайомих слів стають значущими почасти завдяки ситуації (зміст читаного), а про інші слова треба запитувати батьків чи вчителів. Та й сама „Веселка“ в значній мірі допомагає читачам, вмислюючи під текстами „словнички“ з перекладом на англійську мову рідко вживаних українських слів.

Повторяємо: треба побільше читати, тоді незнайомі слова стануть знайомими, незрозумілі — зрозумілими. Це найпростіша і найприродніша методика вивчення мови, подібна до методу консенсу без з'ясування граматичних правил. Адже дитина, виростаючи з віку не мовляти, не потребує ніяких пояснень, а слухаючи інших, легко вивчає матірню мову, засвоює швидко нові слова з їх правильним значенням, вчиться будувати речення, висловлювати думку. Цей процес ще більше посилюється у неї тоді, коли вона, не вміючи читати, слухає казок з уст старших осіб або з книжки чи журналу. Деколи треба й те чи інше пояснити, упрости, на картинці чи світлинці тощо, а законотворчий процес розвитку мови дитини поступатиме вперед без труднощів. Навпаки, дитина ніколи не навчилася б мови, якщо б не зустрічалася із широким мовним запасом, який її навчав, не знавчим її поняттями. Треба підкреслити, що нібито незрозуміла „Веселка“ й інша дитяча література спроможна навчити дітей рідної мови і то інколи в ширшій обсязі, ніж це можливе в деяких, особливо молодих, родинах на еміграції.

Не треба хіба особливо нагадувати, що оцей процес переходу від незнамого до знайомого є основою всякого навчання взагалі. Дитина зустрічається в школі на кожній лекції з новими поняттями й відомостями, яких досі не знала. Так вона вивчає математику, і природознавство, історію, географію і все інше. Школя вона приходить зі школи багата на відомості, що поможуть їй знання. Так вона згодом вивчає й інші мови. Такою методою навчилися наші діти з українських родин англійської мови.

Отож, не турбуйтеся, батьки, що у „Веселці“ ваші діти зустрічаються з певною кількістю незрозумілих слів. Замість того, призначайте їх постійно читати, набирати смаку в читанні, допомагайте їм, пояснюйте, виконуйте упередження і прояви вигідності, а процес опанування рідної мови невідомо й успішно поступатиме вперед. „Незрозумілість“, „Веселки“ не помагає в незнайомі дітям словах, а в помилкових поглядах деяких батьків на методу використання дитячої літератури і на її ролі в процесі вивчення мови.

Яр. Рудницький

У ШІСТДЕСЯТИРІЧЧЯ ПРОФ. МИКОЛИ СТЕПАНЕНКА

Дня 18-го грудня 1978 р. проф. д-рові Миколі Омеляновичеві Степаненкові сповняється шістдесят років життя. Народжений у 1918 році на Полтавщині, після закінчення Микільської Трудової Школи й Полтавського Державного Педагогічного Інституту в 1938 році, він працював як викладач української мови й літератури в середніх загальноосвітніх і фахових (механізація сільськогосподарства, педагогічна) школах. Переживши воєнну хуртовину 1939-1945 років, він якийсь час перебував у Західній Німеччині й після переїзду за океан студіював славістику в Сиракузькому університеті (магістерія в 1963) та в Ньюйоркському, здобуваючи тут докторат із славістики в 1970 році.

Свою науково-педагогічну працю в Америці він почав у 1955 році як викладач української мови в відомій державній Військовій школі в Монтерейі у Каліфорнії. У роках 1961-63 викладав у Сиракузькому університеті, опісля в Раттерському (1963-1968), у Джордж Вашингтонському (1968-1971), щоб „осісти“ на постійне в Центрально-Мічиганському університеті в 1971 році, де він і досі працює як звичайний професор в Департаменті Модерних Мов. Попри різні літні курси в Нортвестерні, в Ньюйоркській й інших університетах, він від 1973 року включився в працю Українського Вільного Університету в Мюнхені, спочатку як професор-гость, опісля як надзвичайний і, врешті, звичайний професор української літератури. Одночасно з цим, він є в складі професорів Українського Техніко-Господарського Інституту — УТГІ в Мюнхені (1973-1978). Одержавши в 1977 році свою багаторічну відпустку з Центрально-Мічиганського університету, він використав її для доброго діла: включився в початкову працю Катедри Українознавства в Австралії й з початком 1978 року відбув

разом із автором цих рядків низку викладів на теми з української літератури в таких університетах: Макворті, Сіднейський, Монаш, Мельбурнський, Фліндерс, Аделаїдський та в Національному Австралійському в Кенберрі. Після викладів він переводив іспити й цим виявив не тільки добру волю й прихильну настанову до КУА, але записався золотими буквами в початковий період цієї установи.

Впрці з педагогічною працею проф. Степаненко виявив себе творчо в науково-дослідній діяльності. Тут його зацікавлення зосереджується на історично-літературних темах; він пише і про Григорія Сковороду (1973), і про Леся Українку (1971), і про Василя Степаненку (1971), і про Олеса Гончара (1978); і про „шістдесятників“ (1978), а також про Сергія Єфремова (1977), Симона Петлюру (1976) та інше. Не обмежуючись до української літератури, він включає в сферу своїх зацікавлень і чужинських авторів: С. Кличкова (1973), Н. Страхова, (1971), М. Кузьміна (1976), О. Солженицина (1978) тощо. В практично-науковому аспекті важливі його підручники української мови й фольклору, виготовлені в Монтерейі спільно з іншими авторами. А в популярно-науковій і журналістичній діяльності він виявив себе як немога краще безліччю статей, есеїв, нарисів, рецензій, відгуків у журналах і часописах („Український Вісник“, „Українські вісті“, „Наше життя“, „Прометей“, „Листи до приятелів“, „Молода Україна“, „Свобода“, „Америка“, „Народна Воля“, „Мета“ й багато інших. Тут треба б згадати, що чимало з цих статей підписано псевдонімами: Михайло Степовий, Брати Басараби, Микола Сварожик, Микос, Николай Угарті, М. Оринин, М. Юркевич, Микола Антонович, Методій Домонтер і інші. Не від речі буде теж згадати його видавничу працю, овою якою останньою чепурно видана збірка поезій бл. п. Миколи Ковальського „Етюдів“. Нью Йорк 1978.

В науково-організаційній діяльності проф. Степаненко виявив себе неоднократно як добрий організатор, виданий патріот, невтомний промотор корисної справи. В короткій статті годі перелічити всі заслуги його в цьому напрямі. Про його безкорисну допомогу, в організації КУА була вже мова. Коли в Мюнхені започатковано в УВУ „Мюнхенський проект“, він зразу

ж такі включився активно в співпрацю. Довгі роки очолював він Українсько-Американську Асоціацію Університетських Професорів (1966-78 як віцепрезидент, 1973-77 як президент). Коли в 1975 році створено Світовий Академічний Комітет Вільних Українців, він зразу ж таки включився в його працю, займаючи пост віцепрезидента до сьогодні. В 1978 році він став першим генеральним секретарем відновленої Урядом Української Народної Республіки Української Могилянської-Мазе-Народної Академії Наук — УММАН. Довгий список його членства в таких організаціях як Асоціація Модерних Мов, Мічиганська Академія Наук, Міжнародна Федерация Модерних Мов і Літератури і т. д. Тут треба згадати теж і Накове Т-во ім. Шевченка й Українську Вільну Академію Наук, Мистецький Український Рух-Мур (1945-49), Об'єднання Українських Письменників „Слово“, Спілку Українських Журналістів та інші організації, яких проф. Степаненко є член.

Сильовка нашого Ювіляра не була б повна, коли б не згадати його діяльність на політично-громадському полі. Як „гемо політиків“ він виступив на арену ще в Україні. За часів німецької окупації в 1942-43 він був відповідальним працівником української адміністрації. В 1945 році він працював у Українському Комітеті в Мюнхені — Розенгаймштрассе, а теж у таборі Мюнхен-Карльсфельд. Від 1946 року досі він є член ЦК УРДП. В роках 1947-48 — член Підготовчої Комісії для створення Української Національної Ради, а після її закінчення — секретар Президії УНРади. Найвище становище в політичній діяльності досягнув проф. Степаненко в 1967 році, коли то став віцепрезидентом Уряду Української Народної Республіки.

Завалово б, що така багатогранна діяльність проф. Степаненка не залишати йому часу на родинне, чи товариське життя. Все ж він знаходить час і на особисті справи. Шасливо одружений з панією Галиною „Теодорівною“ він здійснює з нею ближчі й дальші подорожі, включно до минулорічної австралійської, що з'єднала ім багато приятелів, як скріпила давніші зв'язки. Іхній син Юрій є президентом Ради Гавернорів Асоціації Українських Адвокатів. Спільні інтереси подружжя Степаненків а'яжуться з Конгресовою Бібліотекою у Вашингтоні, в

Виставка прозірок в Українському Музеї

Нью-Йорк. — У зв'язку з Тижнем Слов'янської Культури, що відбудеться у Нью-Йорку від 4 до 10-го грудня, в Українському Музеї, 203 2-га есена, буде виставка прозірок на 4 окремі теми: "Українські церкви", "Обрядове печиво", "Рушники" і "Писанки". Ця виставка буде тривати лише від 5-10 грудня.

Години відвідин Українського Музею в тому тижні будуть змінені — пошере: від вівторка до четверга (5-7 грудня) від 10:00 - 5:00, у п'ятницю (8 грудня) від 11:00 - 7:00, субота і неділя (9-10 грудня) від 1:00 - 5:00.

В Українському Музеї можна ще оглянути дві виставки: 1. "Традиційні Мотиви в Українській Вишивці і Ткацтві", на якій є виставлені 18 створів з різних частин України і 2. виставка: "Ніжфорз в Криніці, Майстер Найного Мистецтва". На виставці показано 50 його творів та література про нього в різних мовах і 40 прозірок з Криніці.

30-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ 20-ГО ВІДДІЛУ СУА

Філадельфія. — 20-й Відділ СУА ім. Олени Теліги в Філадельфії, відзначає свій 30-річний Ювілей 10 грудня 1978 року, в год. 4-й по пол., в парадній залі церкви Христа Царя, при 17-й і Каюга вулицях.

Під час ювілейного прийняття буде відзначено теж — 75-ліття Достойного Члена Відділу, інж. Лідії Бурачінської, голови СФУЖО і почесної голови СУА.

В мистецькій частині беруть участь: Марія Мурована, сопрано, солістка Опер. Комп. "Савоя", професор Наталія Котвич, аккомпанімент, Клавдія Гош, акторка, читатиме гумореску пера Стефанії Колановської, і хор 10-го Відділу СУА ім. Лесі Українки.

З МИСТЕЦТВА

Кераміка Володимира Королика

Мистецтво не було чуже для Володимира Королика. Він все своє життя перебував у мистецькій атмосфері. Спершу це було театральне мистецтво — він був актором театру Блавацького — а від 15 років це є кераміка, якою займається і досі, хоча вже знаходиться у віці офіційно "відпочинку". У своїй роботі на Лонг Айленді він продукує фаянсову кераміку з українськими народними мотивами. На своїй виставці, яка була відкрита в галерії ОМУА в Нью-Йорку від 29-го жовтня до 12-го листопада ц. р., показав кілька десятків ваз різної величини і кілька орнаментальних тарілок. Форми його ваз не імітують форм старинних трипільських або грецьких ваз, тільки до них менше або більше зближуються. Зате орнаменти на вазях зроблені на підставі давніх українських народних мотивів, головню трипільських. Виконані зі смаком і каліграфічною прецизією, ці орнаменти мають абстрактний характер, з деякими додатками рослинних тваринних мотивів. На тлі білого фаянсу переважають кольори брунатні, зелені і чорні, ча-

сом бувають сині і червоні. Крім того, мистець у деяких вазав вживає модуляції вогненого піску, змішаного з мармуровим порошком. Це дає контраст білої шорсткої поверхні і гладкої поверхні під кольоровими орнаментами. Так випало, що ця виставка була сполучена з іншою виставкою мистецтва, а тут була нагода розв'язати відношення прикладного до "чистого" мистецтва. Глядачі могли спостерігати, що добре виконана мистецька ваза дає не менше естетичне переживання, як картина на стіні. Також було очевидно, що абстрактне мистецтво, яке не раз виглядає не на місці, коли виставлене як самостійна картина або скульптура, має свій натуральний вжиток як орнамент на індустріальних предметах.

Це не була одна з тих виставок, на яких ми знаходимо тільки проби і шукання. Ми бачили естетично і солідно виконане прикладне мистецтво, яке трапляється не так часто в нашій машинній добі.

Любомир Кузьма

СССР намагається збільшити продукцію товарів першої потреби

Москва. — Після кількох разових критичних зауважень, з якими, до речі, виступав навіть сам генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради, СССР Леонід І. Брежнєв, про критичне становище в галузі виробництва товарів першої потреби, до яких зараховуються також харчові продукти, Рада Міністрів проголосила і запропонувала до затвердження Верховній Раді, яка якраз тепер відбуває свою сесію, новий план значного збільшення в 1979 році продукції товарів широкого вжитку.

Ніколай К. Байбаков, голова планувальної комісії в Раді Міністрів, призначив у виступі перед Верховною Радою, що уряд не зміг досягнути намічених цілей у багатьох галузях господарського життя; зменшилося у порівнянні з минулим роком видобування нафтової ролі, вугілля і інших сировин і тому треба докласти всіх старань, щоб цей видобуток підвищити у наступному році. Він відмітив, що видобування природних сировин треба збільшити з 4,5 до 5,7 відсотка, щоб можна було здійснити плани п'ятиріччя, яка кінчається в 1980 році. Деякі ціни, на думку Байбакова, ледве чи владать досягнути, бо легка й харчова промисловість в багатьох республіках не зуміли досі випродувати настільки товарів, щоб ними можна було забезпечити населення згідно з ранішніми планами. Це, на думку союзу, плановика, зумовлене невідповідним розміщенням фондів, недостатньою капіталовкладенням у галузь індустрії республіканськими міністерствами і, зазначенням на місцях.

Деякі західні спеціалісти

ставлять питання: чому саме тепер Байбаков признається до неспіввідношення, якщо вони вже існують від років. Наприклад, американські статистичні дані вказують, що продуктивність сільськогосподарських культур в СССР систематично сповільнюється і підперішню пору навіть немає мови про досягнення намічених планів 10-ї п'ятирічки. Політичні коментатори, враховуючи зміни, які пройшли останньою в Кремлі, догадуються, що "сповіль" Байбакова має політичний характер і за сповільнення продукції товарів широкого вжитку полегчить чиясь голова, щоб рятувати престиж Брежнєва, який обійняв населенню краще життя, більше продуктів, піднесення якості продуктів тощо.

Леонід Брежнєв, виступаючи в понеділок, 27-го листопада ц. р., на сесії Центрального Комітету КПСС, вже обвинувачував Байбакова і його планувальну комісію та деякі інші міністерства, які тісно пов'язані з продукцією товарів широкого вжитку, за недодержання обіцянок, що дуже шкодить не тільки економіці Союзу, але також підриває престиж народу до планів уряду. Для прикладу Брежнєв навів два випадки побудови індустріальних комплексів в місцевості Находка, один з яких вже будується 12, а інший 17 років. Такий темп будови, на думку Брежнєва, дуже сповільняє продукцію якраз тих товарів, на які чекає населення.

Плани уряду напевно будуть прийняті Верховною Радою СССР, — кажуть західні спостерігачі, — але дуже мала надія на покращення ситуації.

ПОДЯКА

Управа Товариства "Рідна Школа" в Німеччині складає сердечну подяку П. Т. Жертовдавцям з Денверу, які склали свої щедри пожертви на Фонд Українського Інтернату у Мюнхені, а саме:

Е. Галушак (збірки) \$70.00; М. Феш — 100.00; по 50.00: А. Феш, М. Боззо; 40.00 — п. Мозгові; по 20.00 — О. А. Біймук, П. І. С. Романішин, М. І. О. Челюк, С. Кратюк, В. Губицький, М. І. Кальба; по 15.00: Е. І. Федак, О. Колтунюк; по 10.00: Е. Кравчук, М. Карабин, О. Заводович, О. Кривонос, В. Челюк, Г. Гончарський, М. Федорів, М. Антоненко, В. І. О. Халай, П. Лаб'як, А. Івашко, М. Кметюк, Б. І. М. Фіглюк, Л. Колтунюк, С. Стебельська, П. Маколюндра, Е. Василья, В. Медвєдів, М. Вензівська, М. Тихонюк, М. Русичий, В. І. Н. Винник, К. Кропів'янский; по 5.00: Ю. Сластьон, М. Мицканюк, Е. Канюк, О. Дітелович, С. Оршин, М. Добровольський, Б. Винар, п. Майгуйт; п. Левченко — 3.00; Ф. Гнойовий — 2.00 дол.

Пластова Станція в Нью-Йорку відбула свої 30-ті Збори

Нью-Йорк. — У неділю 19-го листопада ц. р. тридцять раз відбулися Загальні Збори Пластової Станції в Нью-Йорку. Цими зборами Пластова Станція починає своє тридцятирічне існування і праці для добра української молоді. Приємно було слухати звіт станичної пл. сен. Ірини Куровицької, про це, що Станична Старшина входить у цей ювілейний рік із успіхами і приливом новачків — це ж бо дає запоруку дальшої дії і росту цього пластового багатю. Пластова Станція у Нью-Йорку своїм числом і рівнем виховної праці стоїть сьогодні й далі як одна із найкращих нині пластових станцій в ЗСА, — як стверджує у своєму слові заступник голови КПС пл. сен. І. Сохан. Пл. сен. В. Корнага складаючи в імені Станичної Ради звіт із перебігу праці Станичної Старшини, підкреслив із признанням старшину станичної та її найближчих співробітників вдержати виховну працю в Нью-Йорку на якнайкращому рівні.

Присутні на Зборах, після короткої дискусії, оплесками признали абсолютною уступаючий Станичний Старшини на чолі пл. сен. Іриноу Куровицькою і такими ж оплесками прийнято пропозицію голови Номінаційної комісії на склад Станичної Старшини на рік 1978/79. До складу цього увійшли: пл. сен. Ірина Куровицька — станична, пл. сен. Орест Кебало, Ольга Кузьмович і Дмитро Косович — заступники станичної, пл. сен. Оксана Козак — кошовая, пл. сен. Дмитро Косович — кошовий, ст. пл. Марта Кузьмович — хореспондентський секретар, ст. пл. Ліда Семущак — протокулярний секретар, пл. сен. Володимир Сафян — скарбник, ст. пл. Марія Мотиль — референт вишколу, ст. пл. Оксана Ярема — референт таборів, пані Стефанія Косович — референт господарки, ст. пл. Маруся Федорів — референт пл. журналі, пл. сен. Евстахія Гойдиш — референт імпрес, пл. сен. Ніна Самокіш — референт преси україномовної, ст. пл. Павло Черський — референт преси англійської, ст. пл. Марта Лопатинська — референт організації, ст. пл. Віра Чума і ст. пл. Орест Кизик — рефе-

ренти спорту, пл. сен. Юрій Головинський, пл. сен. Роман Савицький і ст. пл. Леся Гной — референти коляди, пл. сен. Тана Кейс — бібліотекар, ст. пл. Наталка Іванчук — референт хроніки, ст. пл. Богдан Гошовський — вільний член. Станичну Раду очолює пл. сен. Роман Рогожа а її членами є: пл. сен. Дарія Бойдунік, пл. сен. Володимир Корнага, пл. сен. Роман Яцушко і пл. сен. Віра Дорожинська. До складу Станичної Старшини на найближчий рік на 25 осіб — рівно половина увійшла старших пластунок і пластуників із таких, що ще недавно були в рядах коначтва. Це найкращий доказ, як ця молодь дорожить Пластом та як перебирає від старших відповідальні обов'язки, та тим дає запоруку туглості праці.

Тридцятьма Зборами Пластової Станції провадив пл. сен. д-р Ярослав Падох, а секретарювала пл. сен. Ольга Кузьмович. На зборах був присутній як гість пл. сен. П. Саварин з далекого Едмонтона, який виголосив привіт та декілька критичних зауваг, порівнюючи успіхи Пластової Станції в Едмонтоні до праці куди більшою числом Пластової Станції в Нью-Йорку. Серед присутніх була також новообрана голова кружка Пластпрату п-ї Ірина Цегельська та представник Пластової Фундації п. Михайло Савицький, які з уряду входять до Станичної Старшини.

Номінаційна комісія на 30-ті Збори працювала в складі: пл. сен. В. Процик — голова, пл. сен. Оксана Лобачевська, пані Г. Гошовська, ст. пл. Марта Бискуп, ст. пл. Р. Делакі і ст. пл. І. Магун, — члени.

Повні звіти Станичної Старшини на 30-ті збори видано, як звичайно, окремим звітним листом, який в тому році появився із мистецькою обкладинкою, що її виготовила членка Пластпрату, п-ї Рома Бабюк-Гайні.

Вступайте
в члени
УНСОЮЗУ!

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛОВАНОЇ ВТРАТИ

нашої Найдорожчої ТЕТІ

БЛ. П. МИРОСЛАВИ ТВОРИДЛО з ДОМБЧЕВСЬКИХ

що відійшла у Вічність на 92-му році життя у Львові, складають по 25.00 доларів на Гарвард — д-р ІЛІРІЙ ДОМБЧЕВСЬКИЙ м-р РОМАН ДОМБЧЕВСЬКИЙ

Ділимося пресумною вісткою з Рідними, Приятелями та Українською Громадою, що в п'ятницю, 24-го листопада 1978 р. у St. Boniface шпиталі у Вінніпегу, Канада, після короткої, тяжкої недуги, відійшла у Вічність наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА І БАБУСЯ

БЛ. П.

АГАФІЯ БАРВІНСЬКА (з дому ЗАРУЦЬКА)

проживши 79 років

Похоронні обряди почалися 27-го листопада 1978 р. ПАНАХИДОЮ в українській католицькій катедрі св. Володимира і Ольги, куди перевезено тіло Покійної з похоронного заведення Корбана; 28-го листопада в катедрі була відслужена Заупокійна Служба Божя, після чого Тіліні Останки Покійної поховано на українському цвинтарі Всіх Святих у Вінніпегу, Канада.

Про молитви за Душу Покійної просять Приятелів і Знайомих сповнені смутком:

МУЖ — ОСИП син — д-р ЯРОСЛАВ з дружиною МАРІЄЮ та дітьми ЛАРИСОЮ, ІГОРЕМ, МАРГОЮ і ХРИСТИНОЮ донька — ЕВСТАХІЯ з мужем д-ром ДМИТРОМ ШТОГРИНОМ і дітьми БОГДАРЕМ і ЛЮДОСЛАВОЮ та Рідні в Альберті, ЗСА, Україні й Польщі

Відбувся бенкет в пошану Лідії Савойки

Бандуристи зі Школи Кобзарського Мистецтва вітають п-ї Лідію Савойку з її успіхом. (Зліва): Бандурист Зенон Бахир, Анна Стахів, Володимир Стахів, Лідія Савойка, Стефанія Чорна, бандурист Олександр Фурда та Лідія Фомега — президент Крайових Жінок Лів.

Нью-Йорк. — Міжнародний Жіночий Католицький Комітет, 12-го листопада ц. р., тут в Еспанському Культурному Центрі, влаштував величавий бенкет із мистецькою програмою, щоб вшанувати урядниці еміграційного бюро п-ї Лідії Савойку.

За невтомну працю на становищі урядниці еміграційного бюро і католицької організації, в присутності її директорів і вищих урядовців, відзначено п-ї Л. Савойку золотою грамотою, висловлюючи їй подяку і признання за посвату і гуманність старання, щоб справу кожного тут прибулого емігранта поладнати якнайкраще.

Два бандуристи зі Школи Кобзарського Мистецтва, які прийшли з батьками зворушили своєю грою п-ї Лідії. Появилось багато репортерів, які її фотографували, перепрошували інтерв'ю та отримували від неї автографи. Наступного дня американська преса відзначила цю унікальну подію.

ПОДЯКА

В першу річницю смерті

БЛ. П. ПРОФ. Д-РА

МИХАЙЛА МИХАЙЛОВИЧА

НЕСІНА

відбулися в церкві Заупокійні Служби Божі з Панахидами.

Сердечно дякую Дружим Покійного: Антоніні та Леонідові Гусак, Михайлові Саломоніві та родиною, родині Анатолія Білоцерківського, родині Андрія Чесного, родині Надії Зубицької та родині Івана Кошмана за організацію Панахиди в їхніх Церквах Нью-Джерсі, Арізоні, Канаді.

Велике Спасибі прот. о. Володимирові Базилевському та диригентові проф. В. Завітницькому з хором за чудово переведену Службу Божу з Панахидою в катедрі св. Володимира в Нью-Йорку.

Велике Спасибі настоятелям церков св. Андрія в С. Бавна Бруку, прот. о. Франкові Тетюшіві та прот. о. Василеві Покотиліві за Заупокійну Службу з Панахидою в Церкві-Пам'ятнику і на могилі Покійного. Також щиро дякую студентці Духовної Семінарії в Бавна Бруку, Андрії Немержицькому за спів під час Служби.

Сердечно дякую дорогій Паї-Маті Любі Фалько за квіт та за організацію Служби Божої в Бавна Бруку.

Сердечно дякую дорогим Дружим: Іллідрі Петровній Косач-Борисовій, її доні Олесі, Вікторії та Кості Сікевич та Любі Дражевській за активну участь та моральну підтримку в ці сумні, для мене, часи.

Нарешті, щиро дякую всім Дружим і Знайомим Покійного, які прийняли участь в Заупокійних Службах, а також всій Українській Громаді, яка в інших Церквах молилася за Душу Покійного.

Дружина — ОЛЕНА НЕСІНА

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, несподівано, відійшов у Вічність 29-го жовтня 1978 року в Аугсбурзі, Німеччина

БЛ. П. Д-Р МЕД.

ІВАН МРИЦ

народжений 12-го серпня 1906 р. в Тернополі, Галичина, в родині проф. Теофіла та Євгенії Череваків Мриц. Медичні студії покінчив у Львові та працював до війни у львівських шпиталях та клініках. Емігрував до Німеччини, де був лікарем у переселенчій таборі, в Українській Харитативно-Медичній Службі в Мюнхені, а згодом у міському шпиталі в Вундзіль, Баварія. Тут працював 20 літ, аж до переходу 1977 р. на емеритуру, а тоді переселився до Аугсбургу. Визначний спортсмен Карпатсько-Лещетарського Клубу у Львові, член пластового куреня "Лісові Чорти", член Українського Лікарського Товариства та інших громадських установ. У п'ятницю, 3-го листопада 1978 р., численна громада Приятелів, Пластових друзів та Знайомих відправила пок. д-ра Івана Мрица в Вічний Відпочинок на цвинтар "Крігсгабер" в Аугсбурзі.

Родина та Приятелі Покійного почуваються до обов'язку подякувати Всесвітньому Отцям — о. лек. монс. В. Туркувдові та о. проф. д-рові Г. Гриньові за величезне переведення похоронних обрядів та за глибокий зміст та повні розряди прощальних слів. Від Пласту та від "Лісових Чортів" прощали пл. сеніори — Ігор Зубенко та Іван Керестів. Особлива вдячність належить Приятелям та Сусідам Покійного, які часто помагали йому, та перебрали на себе обов'язок зайнятися похороном і наладнання багатьох справ. Зокрема треба підкреслити щире відданість і дружбу з Покійним Вл. пані Галині Хомицької, д-ра Ярослава Ковалюка і п. Богдана Рогужинського.

На свіжій могилі складено багато вінків і в. від Української Громади в Аугсбурзі, від Вл. пані Г. Хомицької, д-ра Я. Ковалюка, п. Б. Рогужинського, родини Дзядек, п. І. Віпплер, від Співпрацівників шпиталю в Вундзіль, та китицю червоних троянд від "Лісових Чортів". Плі час гостині після похорону подякував усім за віддання останньої прислуги Покійному — в імені Родини — інж. Михайло Пекельський, що прибув з дружиною Любомирою, сестрою Покійного, з Нью-Йорку.

На добрий спогад про Покійного та з вином щирої вдячності —

Родина

ВИКОНАВЦІ:

Хор "ДУМКА" під дир. С. КОМІРНОГО "МОЛОДА ДУМКА" під дир. С. КОСІВА Гостиний виступ АНДРІЯ ДОБРЯНСЬКОГО, бас Метрополітальна Опера Музичний супровід ЄВГЕНІЯ ПАЛІД

СПИСОК

Добродіїв, Жертовдавці, які вже розглядали впаляли свої датки чи безвідсоткові позики на розбудову Спортивного Центру "Тризуб"

Петришин М. — дол. 1500;
по 1000 дол. — Кухтін Я., Манько В., о. Канаван М., Сірий Б., Козак Я., Скулський О., Мазурок С., Рогач А., Українська Шадниця;
по 500 дол. — Скіра І., Качай Я., Гарматій Г., Новаківський Р., Курильський Т., Беднаський Р., Гіс М., Процик П., Бородак І., Ісків С., Сохор О., Варварюк Н., Войтович М., Тхорів П., Сенік Б. Х., Федоренко А., УНСОЮЗ, Коженьовський В., Куліш А., Новоженок С., Мізак Б., "Провидіння" Центр., Сарахман Р., Відділ УККА — Філадельфія;
по 250 дол. — Павлик І., Кульчицький Б., Білик О., Савчак Ю., Орелський З., Лучин О., Паузул Р. Н., Борещкий О., Гіп М., Коженьовський М., Харина Д., СУМА — Філадельфія, Гаврас О., Яримович З., Хромяк М., Лоза Е., Попик М., Тарнавський П., Кічуга М., Заїка Л., Клім П., Капій М., Братський Союз Центр., Братський Союз Окр., Утриско М., Гевко Р., Церковна Крам., Кредитова Кооп. "Самопоміч", Маслій М., Аннюк Б., Чижович І., Колібабюк Г., Татарський А., Яхевич П., Словатинський В., Рибчук В., Павлюк Б., Сагатий М., Качанюк М., Лесюк О., Кошобайло В., Васюрка І., Кравчук Я., о. шамб. Федорич М., Ганас О., Яхевич Т., Хор "Прометей", Мисак О., Т-во Інженерів Філ., Швед О., Петрика Д., Левичий Р. сен., Гальчук В., Артимишин Б., Борещкий М., Головай Н., Прокопович С., Сімік В., Зиблікевич Е., Романяк Л., Лисий І., Н. Н. Савчак Р.;
по 350 дол. — о. мітр. М. Харина;
по 300 дол. — Данилюк В.;
по 200 дол. — Федорійчук Я., Коновал А., М. С. Лукецький Б.;
по 100 дол. — Кундиревич С., Данківський І., Книгницький В., Долінський Г., Лазор О., Шопах М., "Чорноморська Сім", Сачко Т., Бохня М., Яримович А., Плахта В., Яшишин Д., "Наша Українська Школа", Романів В., ОДВУ Центр., Лазор О., Німолінов О., Лесюк М., о. Ліпін П., Біланюк О., Шенк З., Кузевич М., "Черемош", ООЧСУ Філ., ОДВУ Філ., Наганда Г.;
по 150 дол. — Гаврилів А.; 130 дол. — Федорич Д., о. Барилля Т. — 100 дол.;
по 50 дол. — Пришляк М., Савчук І., Сохецький М., Бережницький О., Пендєй С., Максимович Р., Гарачук І., Зубаль Я. — 80 дол.;
по 25 дол. — УНР, Луценко К., Циган В., Гунчак Т. — 20 дол.

Всім Жертовдавцям ВЕЛИКЕ СПАСИБІ.

Субота, 9 грудня 1978 р., год. 7-ма веч.
Hunter College, New York City
(68-ма вул., між Lexington і Park Ave.)
Квитки в ціні \$6.00, \$4.00 і \$3.00
Арпа, Еко, Сурма і при келі.

Об'єднаний Комітет Українсько-Американських Організацій м. Нью-Йорку

запрошує Громадянство до участі у

ВЕЛИКОМУ КОНЦЕРТІ КОЛЯДОК І ЩЕДРІВОК

Святопокровська парафія в Клівленді відзначає ювілей свого п'ятиріччя

Клівленд, Огайо. — Під гаслом „П'ятнадцять років змагань за Українську Патріархат Української Католицької Церкви“ — традиційна парафія Покрова Пресвятої Богородиці, яку після довгочасних заходів мирян, засновано тут у 1973 році за благословенням Блаженнішого Патріарха Йосифа — в дні 9-10 грудня ц. р. врочисто відзначатиме п'ятиріччя першої відправи Святої Літургії в цій Патріархатській парафії, що її відслужив перший її настоятель, бл. п. о. крил. Микола Павлишин.

Святопокровська парафія, на чолі зі своїм теперішнім отцем настоятелем проф. д-ром Іваном Тилієвським, святкуватиме цей свій Ювілей за таким порядком: у суботу, 9-го грудня ц. р. у Святопокровському храмі відправлена буде о. год. 5-й по полудні Велика Вечірня з дитячою. О. год. 7-й вечора, в аудиторії Святопокровського Осередку почнеться Ювілейний Концерт, у програмі якого виступлять: Мистецькі Ансамблі СУМ із Торонта під батутною мірою Василя Кардаса, тріо „Незабудки“, з братньої парафії св. Володимира й Ольги з Чикаго, під кер. О. Плешкевич і в супроводі піаністки Надії Савин, як теж мешко-сoprano Христина Липецька, з Детройту.

У неділю, 10-го грудня, о. год. 11-й ранку, в Святопокровському храмі, відслужена буде Соборна Свята Літургія, а о. год. 2-й по полудні, в бенкетовій залі Святопокровського Осередку почнеться Ювілейний Бенкет із офіційною частиною й мистецькою програмою.

Із нагоди Ювілею Святопокровської Парафії пойдуть ювілейне число квартальника „Парафіяльні Вісті“, де поміщена буде парафіяльна хроніка й відмічені будуть важливі події з життя, праці й розбудови парафії, яка, не зважаючи на різні труднощі, за час свого п'ятиріччя існування придбала простору, 35-акрову посілість у Пармі, здвинула на ній будівлі Святопокровського Парафіяльного Осередку вартості півтора мільйона доларів, а тепер готується до зведення величавого храму Святої Покрови. При Святопокровській парафії діють: Сестрицтво Покрова Пресвятої Богородиці, Братство св. Юрія Переможця і Братство Молоді св. Архистратига Михаїла, хор церкви Святої Покрови під кер. З. Панчишин, Жіночий Вокальний Ансамбль ім. Миколи Леонтовича під кер. Віри Кондратенко-Настюк та чоловічий ансамбль „Боян“ під диригуванням д-ра Дмитра Павлишина. Святопокровська парафія видає щотижневий недільний бюлетень і квартальник „Парафіяльні Вісті“. Тимчасовий храм і Святопокровський Парафіяльний Осередок посвятив Блаженніший Патріарх Йосиф у Празі 14-го жовтня 1976 року, при великому здвизі парафіян, прихожан і гостей.

Н. Н.

Подарунок з Детройту Гарвардській Бібліотеці

Відомий український громадський діяч у Детройті інж. Ярослав Варивола, 27-го жовтня ц. р. передав бібліотеку двох установ, Організації Державного Відродження України (ОДВУ) і Української Міжбанківської Ліги для Гарвардської бібліотеки. Це даний дуже гарний здобуток із терену Метрополітального Детройту, для поповнення української в Гарвардському університеті.

З унікатів, які придбано в цьому подарунку можна назвати „Місіонар“, повний річник із 1912-го року, який друковано в Жовкві, а видавали його отці Василіян. Комплекс журналів „Нова Громада“, виданий у Празі, від 1922-го року до 1928-го року, з чого два перші річники були вже рідкісними п'ятдесять років тому в самому виданні, яке видавало той журнал. Унікатом ще можна назвати журнал „Наша Спілка“ ч. 6 за 1925-й рік, що появлявся у Празі. Є в цій збірці також багато цікавих календарів із давніх часів та книг, які походять із книгарських кіосків, якими віддали згадані організації, між ними деякі подвійні, що в свою чергу уможливають виміну з іншими бібліотеками тут чи в інших країнах, які зберігають українську. Є рідкісні видання в англійській мові, як „Юк-

ренія Рев'ю“ з 1931 року, „Політичні в'язні в Польщі“ та інші дуже цінні джерела про Україну. Чотири числа журналу „Проблем“, що виходив у Празі в 1939-му році, „Звіт“ з діяльності „Маслосоюзу“ в Стрию за 1932 рік, перше число „Народного Слова“, Піттсбург з 1914-го року, яке справді є раритетом! Є „Звіти“ з діяльності УНО за роки 1965-69, „Вісник Українського Робітничого Університету“, Прага, з 1928-го року та багато інших. Всіх разом видано тисяча двадцять п'ять.

Треба бути вдумним згадані організації, а зокрема інж. Варивола за таке високе та ідейне розуміння ваги справи українських студій, що передали ці видання для тих, які будуть справді їх оберігати і користуватися ними і не будуть займати місця на полицях в українському домі. Це приклад для тих, в яких неслалом лежать українські цінні видання, документи, архіви і ніхто ними не користується або й зовсім і ніхто про них нічого не знає.

Ця бібліотека порядкується і нахилилась тепер у мене і жде своєї черги на перевезення до Кембриджу, Массачусетс.

Михайло Бажанський

Спеціальні знижки для новонабутих домі

Тел. (212) 441-2489 (212) 849-2731

КОНТРАКТОР

ВИКОНУЄ РІЗНІ РОБОТИ, ТАКІ ЯК: найновіші кухні, лазні, електричні, гідралічні, каналізація, напірні дахи, центральне опіщення, бетонні, викінчування пивниці і всі інші роботи зв'язані з викінченням домі.

ANTHONY RUDOLPH LORENC
84-52 86th Avenue Woodhaven, N.Y. 11421

З діяльності Карпатського Союзу в Нью Йорку

Карпатський Союз у Нью Йорку 21-го жовтня ц. р. відзначив 40-річчя Федеративної Державності Карпатської України святковими сходами, що їх відкрив секретар Союзу інж. М. Шпонтак, попросивши до молитви о. Володимира Базилевського. Після молитви передано хвилину мовчання для вшанування сл. п. президента Карпатської України о. д-ра Августина Волошина, лідера Карпатської Січі та всіх тих, що впали в боротьбі за волю та права своєї Батьківщини-Срібної Землі-Карпатської України. Привітавши відтак між присутніми міністра Карпатської України Ю. Ревая, шефа преси й пропаганди д-ра В. Комаринського та представника уряду д-ра В. Шандора, інж. М. Шпонтак у короткому вступному слові підкреслив патріотичний та націоналістичний дух синів та дочок Срібної Землі, які словом та ділом доказали, що Карпатська Україна чи т.зв. Підкарпатська Русь, хоче жити в єдності з цілим українським народом у власній українській державі.

Доповідь про події та людей, які довели Срібну Землю до історичних днів 8-го-11-го жовтня 1938, а потім 14-го-15-го березня у 1939 роках, виголосив д-р Вінкентій Шандор, який основно розглянув справу відновлення Пряшівщини від Карпатської України в 1919 році міністром д-ром Бенешем. Відділив її від Карпатської України Бенеш підступним способом, бо вже в лютому 1919 р. у своїм меморіалі Мировій Конференції подав, що східний кордон Словаччини є на ріці Уж, хоча не мав ніякого права встановити кордони, і то тим більше, що Делегация Центральної Руської Народної Ради з Ужгороду передала своє рішення про приєднання краю до Чехо-Словаччини шойно в травні 1919 року. Бенеш це зробив на власну руку і на поданий ним мапі до Мировій Конференції північну частину Пряшівщини, саме тут де живуть компактно русини-українці, означив „чехословаками“, подібно як і південну частину, заселену в той час переважно мадярами. Натомість полишив Бенеш у Мадярщині наші території, заселені русинами-греко-католиками, які були насильно змадьяризовані урядом Мадярщини у XIX віці.

Доповідач відтак зупинився над фінансовою проблемою Карпатської України, якої податкова система була цілковито заломана в наслідок евакуації Ужгороду, Мукачеве та Берегова. Тому Карпатська Україна була відказана на приділення чеських кредитів, які вона діставала через Державну Господарську Рад, яка була для тієї цілі створена. Д-р В. Шандор був членом тієї Ради.

Великою несподіванкою було ствердження д-ра

Шандора, що іменування генерала Л. Прхали міністром Карпатської України в січні 1939 року мало далекосяглі політичні комбінації. Початком лютого 1939 року прислала Польща до Праги двох своїх емісарів — інж. Славінського та інж. Степєвського — на строги довірочні переговори з урядом прем'єра центрального уряду Берана в справі політичного й військового альянсу Чехословацько-польського, при яким би Карпатська Україна мала бути передана Польщі. В цих розмовах брали участь міністер д-р Гавелка та шість генералів армії. Таким чином Карпатська Україна, як носій української державності мала бути ліквідована, натомість військова ситуація Польщі скріплена, бо чехи мали й передати свою зброю. Рівнож мав бути ліквідований самостійницьких рух словаків, який в той час вже був досить голосний. Наступ Гітлера на Прагу і дальший розвиток подій перешкодив з дійсненню цього плану, до переведення якого власне був повірений генерал Прхал.

Відтак прелегент зупинився на конкретності нашої систематичної політичної праці на міжнародному терені, який є для нас під сучасну пору дуже важливим, однак нами самими найбільше занедбаний. За приклад дав випадок з часів його праці в Об'єднаних Націях, де можна би зискати собі прихильників. На його думку це є наразі єдиний чинник, почерп який ми би могли вилити на вдержання територіально-го статусу на випадок яких-будь політичних змін на Сході. Д-р Шандор підкреслює, що мусимо собі здавати справу з того, що всі наші „добрі“ сусіди мають свої армії, які легко змінять на національні, а ми, українці, тієї можливості зразу ми не будемо і тому прелегент вважає наше занедбання міжнародним політичним світом національним гріхом.

Доповідь була надзвичайно цікава, багата на історичні факти та глибокі думки, над якими варто задуматися та над ними попрацювати.

Після доповіді п-на Ольги Шафаровської продекларувала вірші Зореслава „Спомин“ та Олеся „І ще досі“.

На закінчення голова Карпатського Союзу д-р В. Комаринський розповів про публікацію д-ра П. Магочія „Шейнінг оф Нешел Ай дентіті“, видану Українським Науковим Інститутом при Гарвардському університеті.

Святкові сходи з нагоди відзначення 40-річчя Федеративної Державності Карпатської України закінчено українським національним гімном.

Н. Канюга

Мистецькі успіхи Василя Панчака

„Портрет“, образ Василя Панчака

Василь Панчак заслуговує на ширше признание і навіть подив. Маючи 80 років із добрим гачком все ще малює, виставляє свої твори перед українською і чужинською публікою та має шораз нові успіхи. Василь Панчак — один із піонерів українського образотворчого мистецтва в ЗСА, має поважну високу фахову освіту. Він студіював мистецтво у Карнегі-Інституті, у „Нешел Академі оф Дізайн“ в Нью Йорку і в „Академі оф Файн Артс“ у Філадельфії. Брав участь у десятих колективних та власних індивідуальних виставках. Востаннє — від половини липня до кінця серпня ц. р. виставив був коло 80 образів — самі олії — в „Ернф Кетскіл Калчелер Сентер, Інк.“ в Арквілі в стейті Нью Йорку, де мав поважний моральний і матеріальний успіх. Від галерії Лігоа-Дункан на 72-й вулиці в Нью Йорку отримав недавно листа, в якому повідомляють його, що „під час Вашої виставки у Парижі в липні-серпні у галерії Раймонд-Дункан у Парижі, голови й директори кількох мистецьких організацій звернули увагу на Ваші твори, висловлюють Вам своє призначення за моїм посередництвом і запрошують до участі в їхньому салі-оні, а саме в „Академі І. гернаціональ де Лютес“ в Парижі, в „Сальоні Незалежних Мистців“. Я вже зарезервував кілька Ваших образів для тієї виставки у нашій паризькій галерії“.

Василь Панчак заслуговує на пошану ще й як людина: скромний, привітний, з великим розумінням для потреби професійної організації та громадської праці. Тому, коли зійти будь-коли до домівки Об'єднаних мистців-українців Америки в Нью Йорку, то — поруч голови тієї організації Михайла Черешньовського — найчастіше можна знайти там двох мистців — Богдана Савчука і Василя Панчака...

І. К-н.

● HELP WANTED ●

СТОЛЯР
який говорить слов'янськими мовами. Досвід, повний час або на кілька годин.
(212) EV 8-7637

● ДО ВІНАЙМУ ●

ДО ВІНАЙМУ
Sunnyside, Queens, N.Y.
4-KM. ПОМЕШКАННЯ
на 1-му поверсі. \$275.00 місячно. 2 бл. від сабвею.
Тел. (212) 639-2844

● FUNERAL DIRECTORS ●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 868-2476
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Тел.: 674-8630
Директор **ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ**
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, похованнях в різних районах міста. Похорони по мінімальній ціні.

Who'd want to invest in a bunch of revolutionaries?

They didn't exactly look like winners.

But then our revolutionary army beat the British at Saratoga in 1777.

And people recognized Washington's men as an army, rather than a band of renegades.

So faith was won as well as a battle. And investments in our government's securities started picking up.

It took courage to take stock in America back

then. But it paid off.

And it can do the same for you now.

Just join the Payroll Savings Plan, or buy U.S. Savings Bonds at your bank. There's no safer, easier way to build your savings.

So, buy the specially designed Bicentennial Series E Bonds.

Those brave revolutionaries would be proud.

Series E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4 1/2% the first year). Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

200 years at the same location.

ЦІННИЙ ДАРУНОК

передплата „СВОБОДИ“ для Ваших Рідних, Приятелів чи Знайомих

річна передплата 30.00 доларів
Замовлення, залучуючи чек або моні ордер оплати

“СВОБОДА”

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 70302

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи“

З уваги на закінчення біжучого року, Адміністрація просить всі Товариства чи поодинокі особи, що довгоють за оголошення, вирішити їх конечно найдалі

до 25-го грудня 1978 року